

Dokument ze zasedání

B9-0175/2020

10.6.2020

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Komise

v souladu s čl. 132 odst. 2 jednacího řádu

Výbor pro dopravu a cestovní ruch:
(2020/2649(RSP))

Roberts Zile, Carlo Fidanza
za skupinu ECR

**Usnesení Evropského parlamentu o dopravě a cestovním ruchu
(2020/2649(RSP))**

Evropský parlament,

- s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že cestovní ruch je průřezovou hospodářskou činností s širokým dopadem na hospodářský růst, zaměstnanost a sociální rozvoj;
- B. vzhledem k tomu, že odvětví cestovního ruchu zaměstnává 22,6 milionu lidí, což odpovídá 11,2 % celkové zaměstnanosti v EU, a v roce 2019 přispělo k HDP EU podílem 9,5 %, podporuje vyváženou regionální strukturu a má pozitivní dopad na regionální rozvoj;
- C. vzhledem k tomu, že cestovní ruch sestává ze složitého hodnotového řetězce zahrnujícího mnoho zúčastněných stran s přímou vazbou na činnosti v oblasti přepravy cestujících;
- D. vzhledem k tomu, že odvětví dopravy a cestovního ruchu byla nejvíce ze všech hlavních hospodářských odvětví nepříznivě ovlivněna pandemií onemocnění COVID-19;
- E. vzhledem k tomu, že přijetím sdělení „Cestovní ruch a doprava v roce 2020 a v dalších letech“ a balíčku opatření týkajících se cestovního ruchu a dopravy ze dne 13. května 2020 učinila Komise první nezbytný krok na podporu zotavení našich cenných odvětví dopravy a cestovního ruchu z následků pandemie onemocnění COVID-19;
- F. vzhledem k tomu, že od doby, kdy Evropská komise přijala sdělení „Evropa jako přední světová destinace cestovního ruchu – nový politický rámec pro evropský cestovní ruch“ v červnu 2010, které stanoví novou strategii a akční plán pro cestovní ruch EU, uplynulo velmi mnoho času;

Plány oživení evropského cestovního ruchu a dopravy v návaznosti na vypuknutí pandemie onemocnění COVID-19

1. uznává, že odvětví dopravy patří mezi odvětví, která jsou nejvíce postižena současnou krizí spojenou s onemocněním COVID-19, a žádá proto o zvláštní podporu, a to i pro společnosti provozující silniční nákladní dopravu, která poskytuje úvěrové linky s cílem čelit nedostatečné likviditě;
2. zdůrazňuje, že v plánech oživení dopravy by spolu s podporou zaměřenou na záchranu stávajících odvětví dopravy měla být podpora zaměřena také na inovativní příležitosti k růstu, jako jsou spoje na bázi technologie Hyperloop mezi hlavními městy Evropy jakožto cenově dostupná, ekologická a rychlá alternativa k letecké dopravě na krátké vzdálenosti;
3. zdůrazňuje, že za stávajících krizových okolností, kdy mnoho dopravních společností bojuje o přežití, je nanejvýš důležité chránit strategickou dopravní infrastrukturu, jako

jsou přístavy a železnice, a bránit jejímu převzetí ze zahraničí, zejména z Číny, a pečlivě prozkoumat skutečný rozsah čínských investic do strategických evropských dopravních odvětví;

4. domnívá se, že rychlá krátkodobá podpora odvětví dopravy a cestovního ruchu je nezbytná k zajištění jejich přežití, přičemž pro dlouhodobou udržitelnost tohoto odvětví jsou zásadní opatření, která turistům dodají odvahu znovu cestovat do Evropy a po Evropě; zdůrazňuje, že současná krize rovněž představuje historickou příležitost modernizovat cestovní ruch v EU a začít jej považovat za řádný průmyslový ekosystém s vlastními investičními cíli, lidským kapitálem, technologickými inovačními potřebami a ukazateli výkonnosti;
5. vítá sdělení nazvané „Směrem k rozfázovanému a koordinovanému přístupu pro obnovu volného pohybu a zrušení kontrol na vnitřních hranicích – COVID-19“, které přijala Komise v rámci balíčku, a návrh postupného a koordinovaného přístupu, jehož cílem je návrat k neomezenému volnému pohybu osob;
6. připomíná význam zásady nediskriminace při postupném odstraňování vnitrostátních a přeshraničních omezení a zdůrazňuje, že je nanejvýš důležité zabránit nekoordinovaným dvoustranným dohodám mezi jednotlivými členskými státy, které jsou projednávány mimo rámec Evropské unie (tzv. koridory cestovního ruchu), které by dále ovlivnily hospodářství těch členských států, které byly obzvláště postiženy zdravotní krizí, a zejména jejich odvětví cestovního ruchu, s cílem zajistit integritu jednotného trhu a svobodu pohybu;
7. zdůrazňuje, že je třeba přijmout opatření, která zajistí, že pokud se členský stát rozhodne povolit cestování na své území, neměl by zohledňovat podobné epidemiologické podmínky, ale skutečnou kapacitu členských států zajistit dodržování zdravotních protokolů, jak je uvedeno v pokynech Komise;
8. s ohledem na obtížnou situaci, jíž čelí odvětví přímořského cestovního ruchu, vyzývá Evropskou komisi, aby revidovala směrnici 2006/123/ES, a to se zvláštním zřetelem k povolovacím postupům pro využívání veřejného majetku v námořní oblasti, s cílem zaručit kontinuitu provozu a opětovné zahájení investic;
9. je hluboce znepokojen tím, že některé členské státy nedávno zavedly jednostranná a vysoce rušivá opatření, která představují velkou zátěž nejen pro fungování jednotného trhu a pro životy milionů občanů EU, ale také znovu oslabují odvětví cestovního ruchu a důvěru; naléhavě proto vyzývá Komisi, aby zabránila provádění všech druhů diskriminačních a neepidemiologických opatření ze strany členských států, která oslabují integritu schengenského prostoru a brání rychlému oživení evropského cestovního ruchu a cestování; vítá iniciativu Evropské komise, jejímž cílem je zajistit nepřetržitý tok zboží (zejména potravin a zdravotnických prostředků) po celé EU, a všechny iniciativy zaměřené na zajištění plného fungování vnitřního trhu EU bez neodůvodněných kontrol a prodlev;
10. uznává význam, který v našem cestovním ruchu každoročně mají mezinárodní cestující; vyzývá proto Komisi a členské státy, aby před letní sezónou 2020 postupně zrušily omezení cestování na vnějších hranicích Unie, aniž by to poškozovalo veřejné zdraví a bezpečnosti, a aby zohlednily epidemiologickou situaci v jednotlivých třetích zemích;

11. vítá sdělení Komise nazvané „Pokyny k postupné obnově dopravních služeb a konektivity – COVID-19“, jakož i pokyny vycházející z rámce zásad a společného souboru nástrojů, které pomohou obnovit dopravní služby všeho druhu v celé EU přijetím koordinovaných, nediskriminačních a přiměřených opatření;
12. vyzývá Komisi a členské státy, aby se dohodly na dočasných, přiměřených a jednoznačně propojených opatřeních týkajících se onemocnění COVID-19, která nebudou mít charakter karantény, a to na základě vědeckých poznatků a důkladného posouzení rizik v souladu s mezinárodními normami stanovenými věrohodnými zdroji, jako je Světová zdravotnická organizace (WHO) nebo Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC);
13. zdůrazňuje, že je důležité zajistit vzájemné uznávání opatření dohodnutých na úrovni EU pro obnovu cestování v EU a na mezinárodní úrovni; zdůrazňuje navíc, že provádění opatření k omezování nákazy a jejich uvolňování nesmí v žádném okamžiku vést ke snížení vysoké úrovně norem EU v oblasti bezpečnosti a ochrany v dopravě;
14. vítá sdělení Komise nazvané Pokyny EU k postupnému obnovování služeb cestovního ruchu a ke zdravotním protokolům v ubytovacích a stravovacích zařízeních – COVID-19“ a naléhavě vyzývá členské státy, aby sdílely tyto pokyny s příslušnými orgány na regionální a místní úrovni; vyzývá v tomto ohledu Komisi a členské státy, aby při provádění těchto opatření finančně podporovaly odvětví cestování a cestovního ruchu, a to v plné spolupráci s těmito odvětvími;
15. vyzývá Komisi, aby navrhla společná pravidla EU týkající se podmínek platných pro poukazy vydané v důsledku pandemie onemocnění COVID-19, vždy pod podmínkou jejich dobrovolného přijetí ze strany spotřebitelů, a aniž by byla dotčena povinnost společností odškodnit cestující, jak je v současné době stanoveno právními předpisy EU, s cílem zvýšit přitažlivost a životaschopnost poukazů a zabránit dalšímu neprofesionálnímu provádění, které povede k rozdílnému zacházení se spotřebiteli a k narušení hospodářské soutěže na trhu dopravy a cestovního ruchu; dále naléhavě vyzývá Komisi, aby využila veškeré dostupné prostředky k zajištění řádného prosazování a jednotného uplatňování práva EU a aby podporovala používání harmonizovaných pravidel týkajících se dobrovolných poukazů;
16. vybízí Komisi a členské státy, aby v zájmu zaručení plné ochrany zákazníků a hospodářské udržitelnosti malých a středních podniků ověřily, zda on-line cestovní agentury dodržují platné vnitrostátní právní předpisy, pokud jde o rušení rezervací a vrácení uhrazených plateb;
17. vyzývá Komisi, veřejné orgány členských států a zúčastněné strany, aby spolupracovaly na vypracování vhodných a společných plánů připravenosti na potenciální druhou vlnu nákazy onemocněním COVID-19, které se budou zabývat opatřeními v oblasti prevence a kontroly nákazy v odvětví cestování a cestovního ruchu;
18. vyzývá Komisi, aby zahájila zvláštní komunikační kampaň EU v oblasti cestování a cestovního ruchu, jejímž cílem bude podpora cestování v rámci EU, obnovení důvěry občanů v cestování a cestovní ruch během pandemie onemocnění COVID-19, vzdělávání turistů ohledně zavedených zdravotních a bezpečnostních opatření a budování hodnot udržitelnosti a soudržnosti prostřednictvím „značky cestovního

ruchu EU“; vyzývá k tomu, aby koncepce „bezpečné a inteligentní destinace“ byla zásadní pro zajištění rozvoje udržitelného, odpovědného a přístupného cestovního ruchu;

Posílená solidarita a koordinace v odvětví cestovního ruchu EU

19. připomíná, že cestovní ruch má značný význam jako zdroj hospodářského růstu, regionálního rozvoje a zaměstnanosti, že od vstupu Lisabonské smlouvy v platnost v roce 2009 má EU podpůrné pravomoci, jejichž cílem je koordinovat a doplňovat opatření členských států v této oblasti¹;
20. vítá návrh Komise uspořádat evropský summit v oblasti cestovního ruchu, do něhož budou zapojeny orgány EU, průmysl, regiony, města a zúčastněné strany a jehož cílem bude uvažovat o evropském cestovním ruchu zítřka, a podporuje vypracování plánu do roku 2050 směřujícího k udržitelnému, inovativnímu a odolnému evropskému ekosystému cestovního ruchu („Evropská agenda pro cestovní ruch do roku 2050“); vyzývá proto Komisi, aby v roce 2021 na základě výsledku tohoto dialogu přijala novou strategii a akční plán pro cestovní ruch EU s cílem zachovat postavení Evropy jako přední destinace prostřednictvím „značky cestovního ruchu EU“;
21. vítá iniciativu Komise, která umožňuje flexibilitu v rámci pravidel pro státní podporu; trvá však na jasných a odvětvově specifických pokynech v odvětví dopravy a cestovního ruchu s cílem umožnit účinnou koordinaci mezi všemi členskými státy a zajistit, aby vnitrostátní systémy náhrad byly využívány jednotně a byly zavedeny po omezenou dobu, včas a přiměřeně, s cílem řešit ztráty způsobené vypuknutím pandemie onemocnění COVID-19, aniž by byla nepřiměřeně narušena hospodářská soutěž;
22. vítá návrh plánu obnovy EU, který Komise předložila dne 27. května 2020 a který zahrnuje navýšení dlouhodobého rozpočtu EU (VFR 2021–2027), a nový nástroj pro obnovu ve výši 750 miliard EUR s názvem EU nové generace, a uznání, že cestovní ruch patří mezi nejdůležitější hospodářské činnosti vážně postižené krizí spojenou s onemocněním COVID-19, a že ekosystém cestovního ruchu bude potřebovat investice ve výši 161 miliard EUR;
23. vyzývá Komisi, aby v rámci balíčku opatření týkajících se oživení věnovala náležitou pozornost odvětví cestovního ruchu a vydala pokyny k zajištění rychlého přístupu k financování v rámci probíhajících a nadcházejících programů způsobem, který nebude zpomalován nepřiměřenou administrativní zátěží;
24. vyzývá Komisi a členské státy, aby co nejrychleji podpořily podniky, zejména malé a střední podniky, při řízení jejich likvidity s cílem pomoci jim zachovat pracovní místa a snížit zbytečnou administrativní zátěž; vítá v tomto ohledu novou iniciativu Komise SURE, jejímž cílem je pokrýt náklady na vnitrostátní systémy krátkodobé práce, což podnikům umožní chránit pracovní místa a udržovat hotovostní rezervy;
25. vyzývá k tomu, aby byla vytvořena evropská horizontální strategie pro obnovu malých

¹ Čl. 195 odst. 1 SFEU: „Unie doplňuje činnost členských států v odvětví cestovního ruchu, zejména podporou konkurenceschopnosti podniků Unie v tomto odvětví“.

a středních podniků, která by je podporovala tím, že sníží byrokracii a náklady na přístup k financování a podpoří investice do strategických hodnotových řetězců v souladu se Zelenou dohodou; připomíná, že je třeba provést nezbytné úpravy s cílem splnit nová opatření v oblasti zdraví a bezpečnosti, poskytnout významné investice k zajištění bezpečnosti spotřebitelů a dodržování opatření pro zamezení fyzickému kontaktu a dalších relevantních preventivních opatření;

26. zdůrazňuje význam posílené spolupráce mezi EU, vnitrostátními, regionálními a místními orgány a všemi příslušnými zúčastněnými stranami s cílem řešit průřezové otázky spojené s cestovním ruchem; vyzývá v této souvislosti Komisi, aby vypracovala strategii EU pro cestovní ruch včetně jasného akčního plánu s krátkodobými, střednědobými a dlouhodobými cíli, který navrhuje, aby členské státy stanovily jasné, strategické, operativní a na výsledky zaměřené cíle;
27. připomíná, že je důležité omezit kladení dodatečných povinností nad rámec ustanovení evropského práva (tzv. gold-plating) v právních předpisech o jednotném trhu služeb cestovního ruchu s cílem odstranit rozpory a zdvojování v oblasti regulace a předcházet jim, a to zajištěním lepší koordinace politik a právních předpisů, které mají vliv na odvětví cestovního ruchu;
28. vyzývá Komisi, aby vydala pokyny založené na osvědčených postupech v odvětví cestovního ruchu pro případ pandemické krize, zajistila řádnou finanční podporu a usnadnila rozvoj a koordinaci vhodných on-line platforem, v nichž si mohou zúčastněné strany vyměňovat osvědčené postupy a sdílet informace; zdůrazňuje, že Komise by měla podporovat a všechny druhy výměny osvědčených postupů a vybízet k nim;
29. vítá úsilí Komise o pomoc členským státům při koordinaci operací pomoci a konzulárního návratu občanů EU po celém světě; dále žádá Komisi, aby posoudila, jak stávající právní předpisy EU v členských státech na tyto návratové operace reagovaly, a aby přezkoumala další možnosti rychlého a účinného zapojení, pokud v budoucnu nastanou podobné situace;

Směrem k odvětví cestovního ruchu EU, které ob stojí i v budoucnu:

30. zdůrazňuje, že odvětví cestovního ruchu je do velké míry závislé na odvětví dopravy, a že by proto zlepšení dostupnosti a propojení všech druhů dopravy a zároveň zachování nejvyšší úrovně bezpečnosti ve všech odvětvích dopravy (silniční, železniční, letecké, námořní a vnitrozemské vodní) rozhodně mělo významný dopad na posílení odvětví cestovního ruchu EU;
31. zdůrazňuje, že je nezbytné, aby všechny členské státy měly síť rozvinuté, moderní a bezpečné infrastruktury, s cílem usnadnit cestování po celé EU a více zpřístupnit okrajové členské státy pro evropský a mezinárodní cestovní ruch; vyzývá proto Komisi, aby provedla kontroly účelnosti stávající sítě infrastruktury a aby navrhla okamžitá dodatečná opatření v nejméně vyspělých oblastech s cílem zajistit, aby členské státy měly odpovídající plány na dokončení celé hlavní sítě TEN-T do roku 2030 a globálních sítí do roku 2050, s uvedením časového rozvrhu a dostupnosti rozpočtových prostředků, a aby se soustředily zejména na přeshraniční úseky, zejména v členských státech, které v těchto oblastech nedosahují pokroku;

32. vyzývá Komisi, aby stanovila monitorovací rámec, včetně průběžných cílů pro posuzování pokroku dosaženého členskými státy, který by sledoval systematicky a jednotný přístup s pevně stanovenými lhůtami pro členské státy za účelem poskytování zpětné vazby o dokončených segmentech, a aby přijala vhodná opatření v rámci revize nařízení o síti TEN-T s cílem posílit dlouhodobé plánování údržby ze strany členských států;
33. vyzývá Komisi, aby prozkoumala proveditelnost a potenciální přínosy mechanismu krizového řízení pro odvětví cestovního ruchu EU s cílem přiměřeně a rychle reagovat nejen na současnou pandemii onemocnění COVID-19, ale také s cílem připravit se na budoucí výzvy stejné nebo podobné povahy a rozsahu; zdůrazňuje, že je důležité zahrnout řešení financování krátkodobých finančních nedostatků a rovněž zajistit střednědobé a dlouhodobé rámce a strategie;
34. navrhuje zahrnout celou škálu „testovaných a schválených“ opatření a soubor řešení, která obstojí i v budoucnu v reakci na krizové situace, včetně souboru pokynů, které jsou výhradně určeny pro odvětví cestovního ruchu a dopravy; připomíná, že je důležité dále rozvíjet kapacitu na podporu a doplnění opatření členských států v dobách krize s cílem chránit pracovníky, pomoci podnikům a zajistit bezpečnost cestujících; dále zdůrazňuje, že je třeba úzce spolupracovat se všemi příslušnými zúčastněnými stranami s cílem řešit všechny zvláštnosti a charakteristiky příslušných odvětví dopravy a cestovního ruchu;
35. poukazuje na význam společného přístupu EU k zajištění konkurenceschopnosti tohoto odvětví zlepšením jeho komunikační strategie vůči občanům; dále zdůrazňuje koordinační úlohu EU v odvětví cestovního ruchu, kterou je třeba zlepšit přijetím iniciativ s přidanou hodnotou EU a dalším usnadněním výměny osvědčených postupů mezi členskými státy; vyzývá ke snížení administrativní a daňové zátěže, k podpoře zakládání podniků a k podpoře přeshraničního prodeje a služeb;
36. domnívá se, že vznik nových technologií a další digitalizace by významně zvýšil přitažlivost odvětví cestování a cestovního ruchu a že uživatelsky vstřícné platformy a nové obchodní modely by zvýšily růst, konkurenceschopnost a prosperitu tohoto odvětví; domnívá se proto, že je nanejvýš důležité pravidelné vzdělávání a rekvalifikace stávající pracovní síly v tomto odvětví, se zvláštním zaměřením na digitální dovednosti a inovativní technologie;
37. zdůrazňuje, že je důležité podporovat udržitelný cestovní ruch a přispívat k vytváření pracovních míst, ochraně a obnově přírodních ekosystémů a růstu a konkurenceschopnosti, a to na základě nových obchodních modelů; vyzývá Komisi, aby usnadnila přístup zúčastněných stran v oblasti cestovního ruchu k inteligentnímu a udržitelnému financování ze strany EU; potvrzuje, že takové financování by mělo podporovat rozvoj inovativních vysoce kvalitních produktů a služeb cestovního ruchu a dále přispívat k udržitelnosti, mimosezónnímu cestování a geografické rozptýlenosti toků cestovního ruchu; je přesvědčen, že musí být poskytována podpora a koordinace na úrovni Unie s cílem zlepšit správu cestovního ruchu na celostátní, regionální a místní úrovni, mimo jiné zavedením certifikace udržitelnosti cestovního ruchu;
38. zdůrazňuje význam cestovního ruchu pro některé země EU a zeměpisné oblasti, kde

jsou služby související s cestovním ruchem často významné z hlediska zaměstnanosti a jsou jedním z hlavních zdrojů příjmu pro místní obyvatelstvo; vyzývá Komisi, aby při obnovení volného pohybu a dopravních spojení mezi nejvzdálenějšími územími a ostrovy a pevninou EU vypracovala individuálně uzpůsobená opatření; poukazuje na to, že pro tyto regiony je nanejvýš důležité zvláštní propojení a dodatečná finanční a administrativní podpora; zdůrazňuje, že je důležité rozvíjet pobřežní a námořní zaměření ve strategii a iniciativách EU v oblasti cestovního ruchu, včetně financování příležitostí a propagačních a komunikačních nástrojů, jakož i posílení fungování příslušných trhů zavedením politik uzpůsobených na míru ve spolupráci se zúčastněnými stranami a orgány cílových zemí;

39. připomíná, že kulturní cestovní ruch tvoří 40 % veškerého evropského cestovního ruchu; vyzývá proto Komisi, aby v příštím pracovním plánu pro kulturu navrhla členským státům jasné, strategické a operativní a na výsledky cíle a aby zlepšila stávající strategický rámec pro kulturu; zdůrazňuje, že investice do kulturních památek by měly být vnímány a považovány za zdroj ke zlepšení konkurenceschopnosti a růstu na místní úrovni, aniž by bylo zapomínáno na jejich vlastní hodnotu jako součást našeho kulturního dědictví, které je třeba chránit, zejména před změnou klimatu a hromadným cestovním ruchem;
40. zdůrazňuje přínosy venkovského cestovního ruchu a vyzývá Komisi, aby dále propagovala a podporovala iniciativy, které by vygenerovaly další zdroje příjmů pro venkovské oblasti, pracovní příležitosti, předcházely vylicidňování a zvýšily sociální přínosy; zdůrazňuje úlohu, kterou může sehrát Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV), zejména program LEADER, při podpoře místních a venkovských iniciativ v oblasti cestovního ruchu, a žádá, aby byl tento program náležitě financován na programové období 2021-2027;
41. poukazuje na význam zdravotního cestovního ruchu, který zahrnuje zdravotní péči, kvalitu a cestovní ruch; vyzývá Komisi, aby ve vhodných případech podporovala evropskou prevenci v oblasti zdraví, balneologii, udržitelný, horský a lékařský cestovní ruch; zdůrazňuje, že jsou zapotřebí další investice do zlepšení infrastruktury v oblasti udržitelného cestovního ruchu a že je důležité více zviditelnit evropská řešení pro lázeňský a zdravotní cestovní ruch; vyzývá Komisi, aby naplánovala další vědecky podložené možnosti financování, neboť lékařská turistika může pomoci snížit náklady na zdravotní péči prostřednictvím preventivních opatření a snížit spotřebu léčiv a dále by zlepšila udržitelnost a kvalitu práce;
42. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení předsedovi Komise, předsedovi Evropské rady a úřadujícímu předsednictví Rady.